

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

10 da zercladur 2024

12 da zercladur 2024

504/2024

Dumonda da la fracziun da la PPS

concernent il stadi da las expropriaziuns pervia da dezonaziuns che han l'intent da reducir zonas da construcziun surdimensiunadas (emprim sutsegnader Gort)

Resposta da la Regenza

Tar las dumondas 1 e 2: Per ch'ina vischnanca possa far valair custs da dezonaziun envers il fond chantunal pervia d'ina expropriaziun materiala, stoi da princip esser avant maun ina decisiun legalmain valaivla da la Cumissiun d'expropriaziun (art. 19v al. 1 cifra 3 da la Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun [LPTGR; DG 801.100]). Uschia duai vegnir impedì, ch'ina vischnanca renconuschia memia nunponderadamain in'obligaziun d'indemnisaziun pervia d'ina expropriaziun materiala, cumbain ch'ina tala obligaziun n'exista eventualmain gnanc. La vischnanca sto pia da princip contestar las pretensiuns d'indemnisaziun ed uschia renviar la proprietaria u il proprietari dal bain immobigliar al plant davant la Cumissiun d'expropriaziun en il senn da l'art. 98 al. 4 LPTGR (missiva revisiun parziala LPTGR dals 26 da zercladur 2018, cifra V, p. 437 s. sco er aggiunta 5, cifra 4, p. 462 s.).

I na dastga betg vegnir surlaschè a la disposiziun da las partidas da decider, sch'ina expropriaziun materiala tenor l'art. 5 al. 2 da la Lescha federala davart la planisaziun dal territori (LPT; CS 700) è avant maun en il cas singul. I n'è numnadamain betg admissibel da permetter sin plaun chantunal divergenzas da la noziun da l'expropriaziun materiala, ch'è reglada tras il dretg federal (DTF 116 Ib 235, cons. 2b). L'art. 19q al. 3 cifra 2 e l'art. 19v al. 1 cifra 3 LPTGR cuntegnan la pussaivladad d'ina enclegientscha tranter la vischnanca e la proprietaria u il proprietari dal bain immobigliar, che sto vegnir approvada dal Departament d'economia publica e fatgs socials (DES). Il champ d'applicaziun per questa pussaivladad – ch'era vegnida introducida dal Cussegl grond e che vegn tematisada en la dumonda – è pia fitg restrenschì. Dasperas vuleva er il Cussegl grond, che talas enclegientschas possian vegnir renconuschidas empè d'ina decisiun legalmain valaivla da la Cumissiun d'expropriaziun, e quai en spezial, cura che l'autezza previsibla da la summa d'indemnisaziun na stess en nagina relaziun cun ils custs da procedura e d'advocat che resultassan, sch'igl avess lieu ina procedura davant la Cumissiun d'expropriaziun (cf. PCG 2018 tar l'art. 19q e

l'art. 19v, p. 441 ss.). Sch'i dat anc auters motivs suffizients per in'enclegientscha, vegn pir anc a sa mussar.

Fin ussa n'èn anc vegnidas inoltradas naginas enclegientschas respectivas al DES per l'approvaziun. Perquai na po la dumonda 2 betg vegnir respundida.

Tar la dumonda 3: La Cumissiun d'expropriaziun sto mintgamai tadlar il chantun (art. 98 al. 4bis LPTGR). Perquai ha il chantun enconuschientscha da las proceduras concernent dumondas d'indemnisaziun che han gè lieu fin ussa en conseguenza da planisaziuns da dezonaziun. Fin ussa èn vegnidas fatgas valair pir trais pretensiuns d'indemnisaziun davant la Cumissiun d'expropriaziun pervia da dezonaziuns, quai en las vischnancas da Sufers e da Schmitten. En quest connex n'ha la Cumissiun d'expropriaziun constatà anc nagins cas, nua che las premissas d'ina expropriaziun materiala fissan stadas ademplidas. Il motiv per il pitschen dumber da proceduras è quel, che pir paucas planisaziuns da dezonaziun han survegnì forza legala e ch'il termin da surannaziun per far valair pretensiuns d'indemnisaziun importa 2 onns (art. 19s al. 2 LPTGR). Perquai èsi anc memia baud per pudair far indicaziuns davart la pratica da la Cumissiun d'expropriaziun davart las planisaziuns da dezonaziun currentas da las vischnancas. En mintga cas sto la Cumissiun d'expropriaziun dentant observar la giurisdicziun permanenta dal Tribunal federal (cf. er PCG 2023, Dumonda Luzio concernent l'indemnisaziun per la dezonaziun da surfatschas da construcziun pervia da la revisiun da la planisaziun dal territori, p. 906 ss.).

Tar la dumonda 4: Dapi l'onn 2021 èn vegnids pajads 270 505 francs en il fond chantunal. Vegnids pajads ora èn fin ussa 29 964 francs. Quests daners èn vegnids duvrads per indemnisar expensas d'avertura (art. 19t LPTGR) en la vischnanca da Sufers.

Tar la dumonda 5: En cas d'in redimensiunament d'ina zona da construcziun pervia da l'art. 15 al. 2 LPT, pia en cas d'ina dezonaziun, exista in dretg sin la restituziun d'eventualas taxas da plivalur pajadas (art. 19u al. 1 LPTGR). L'obligaziun da pajar la taxa da plivalur en cas d'ina (re)enzonaziun resulta dal dretg federal (art. 5 al. 1bis LPT) e sa basa sin la mesira da planisaziun da l'attribuziun d'in bain immobigliar d'ina zona betg surbajegiabla ad ina zona da construcziun.

En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Jon Domenic Parolini

Daniel Spadin